

Lidé přijeli do Kafarna a hledali Ježíše.

18. neděle v liturgickém mezidobí cyklu B

Evangelium (Jan 6,24-35)

Když zástup viděl, že ani Ježíš, ani jeho učedníci (nejsou na břehu), nasedali do člunů, přijeli do Kafarnaa a hledali Ježíše. Když ho našli na druhé straně moře, zeptali se ho: „Mistře, kdy jsi sem přijel?“ Ježíš jim odpověděl: „Amen, amen, pravím vám: Hledáte mě ne proto, že jste viděli znamení, ale že jste se dosyta najedli z těch chlebů. Neusilujte o pokrm, který pomíjí, ale o pokrm, který zůstává k věčnému životu; ten vám dá Syn člověka. Otec, Bůh, ho osvědčil svou pečeti.“ Zeptali se ho: „Co máme dělat, abychom konali skutky Boží?“ Ježíš jim odpověděl: „To je skutek Boží, abyste věřili v toho, koho on poslal.“ Řekli mu: „Jaké tedy ty děláš znamení, abychom (ho) viděli a uvěřili ti? Co konáš? Naši předkové jedli na poušti manu, jak je psáno: `Chléb z nebe jim dal jíst.`“ Ježíš jim odpověděl: „Amen, amen, pravím vám: Chléb z nebe vám nedal Mojžíš, ale pravý chléb z nebe vám dává můj Otec; neboť chléb Boží je ten, který sestupuje z nebe a dává život světu.“ Prosili ho tedy: „Pane, dávej nám ten chléb pořád.“ Ježíš jim řekl: „Já jsem chléb života. Kdo přichází ke mně, nebude nikdy hladovět, a kdo věří ve mne, nebude nikdy žíznit.“

K POROZUMĚNÍ TEXTU

Amen, amen, pravím vám: Hledáte mě ne proto, že jste viděli znamení, ale že jste se dosyta najedli z těch chlebů. Neusilujte o pokrm, který pomíjí, ale o pokrm, který zůstává k věčnému životu; ten vám dá Syn člověka. Otec, Bůh, ho osvědčil svou pečeti. „Vidět znamení“ znamená uchopit význam zázraku, jeho kristologické důsledky (čili jak se Kristus dává poznat skrze znamení).

Jedná se o natolik důležitou výpověď, že je nejprve slavnostně stvrzena dvojnásobím „amen, amen“ (tak to je, ve skutečnosti). Lidé nemají usilovat o pomíjející pokrm, tj. nemají hledat Ježíše kvůli „tělesnému nasycení“, ale kvůli jinému pokrmu. Ježíšovo vybídnutí „usilujte“ („konejte“) je příčinou nedorozumění (odtud otázka židů: „Jaký skutek máme konat?“, v. 28), proto se musí upřesnit, že tím „skutkem“ je víra. Tímto skutkem (vlastně vírou) židé usilují o ten chléb, který nepomíjí. Ten je však především Božím darem a ne výsledkem „úsilí“ - nedá se „vyzískat“ skutkem, jak zdůrazňuje věta „vám dá Syn člověka“. Je to pokrm charakterizovaný třemi vlastnostmi:

- a) má trvajících účinky, a proto ten, kdo z něho jí, „nebude mít hlad ani žízeň“;
- b) je k životu věčnému (tím se nerozumí život po smrti, ale život ve společenství s Bohem už teď), protože tento pokrm „živí“, „upevňuje“ náš vztah s Otcem a potažmo se Synem a Duchem;

c) je to dar od Syna člověka. Označení „Syn člověka“ není použito zbytečně - titul evokuje nebeskou bytost, která sestupuje z nebe, aby tam posléze vstoupila. Právě tak Syn Boží sestoupil z nebe, aby se dal jako pokrm. Tento Syn pak opět vstoupí na nebe (v. 62).

Je zajímavé, že ačkoli celá 6. kapitola se tradičně nazývá „eucharistická řeč“, Otcové na Tridentském sněmu nebyli zajedno, zda se v části 26-51 mluví o eucharistickém chlebě (a o doslovném „pojídání“), nebo o osobě Krista, kterou vírou přijímáme (a tak jej, obrazně řečeno, „jíme“). První výklad, „svátostný“, se dá podepřít následujícím úryvkem 53-58, kde se mluví o eucharistickém chlebě života. Druhý výklad („víra v Krista“) se oproti tomu dá podložit úryvkem 26-51, kde se několikrát ztotožňuje přijetí chleba života s vírou v Krista. Nemusí nás překvapit, že slovo „jíst“ (stále v části 26-51) se nemusí chápat doslovně, ale obrazně: v 4,14 Ježíš používá podobný obraz, totiž obraz žízně. Spojitost s tímto místem je o to zřetelnější, že se v Jan 6,35 užívá obraz hladu a žízně. Koncilní Otcové proto připustili obojí výklad pro část 26-51. Jasný svátostný výklad pak platí teprve od v. 53-58.

Amen, amen, pravím vám: Chléb z nebe vám nedal Mojžíš, ale pravý chléb z nebe vám dává můj Otec; neboť chléb Boží je ten, který sestupuje z nebe a dává život světu. Opět „klasická novozákonní paralela“ Mojžíš – Ježíš, tedy Ježíš jako druhý Mojžíš. Máme tu tři význačné výpovědi:

- a) „ne Mojžíš, ale Otec“;
- b) ne „dal“ (minulý čas), ale „dává“ (přítomný čas);
- c) Kristův chléb z nebe je ten pravý a skutečný pokrm.

Přítomný čas odpovídá janovské uskutečněné eschatologii: čas spásy je již tady! Už nyní se přechází ze smrti do života.

SHRNUTÍ

Ježíš vybízí posluchače, aby usilovali (dosl. „jednali“, „konali skutek“) o pokrm nepomíjející. Židé však toto chápou jako výzvu ke skutkům, proto Ježíš musí upřesnit, že tento skutek je jediné víra v něj.

VÝZVA NA TÝDEN

Zamysleme se

Mladší:

Už jsi někdy měl/a hlad – třeba na výletě nebo když maminka vaří pozdě oběd? To se tvoje tělo hlásí, že potřebuje jídlo! Podobně i naše srdce hlásí, že potřebuje nasytit, to však nepotřebuje jídlo a pití, ale lásku. Lásku pak

dostáváme od rodičů, od kamarádů, ale nejvíc od Boha. Ježíš dokonce říká, že jeho láska je jako chléb pro naše hladové srdce a že když se jím budeme sytit, naše srdce už nikdy nebude mít hlad...

Starší:

Už ses někdy zkusil/a postit? Třeba na Popeleční středu nebo na Velký pátek? Znáš ten pocit hladu, který se už pak nedá vydržet, a musíš se najíst? Ježíš říká, že podobně jako naše tělo potřebuje jídlo, tak i naše srdce potřebuje Boha. Naše srdce hladoví po Bohu, ale my si často myslíme, že ho víc nasytíme něčím jiným. To „jiné“ ale v sobě nemá „živiny“, které opravdu potřebujeme, a tak je naše srdce podvyživené a slabé. Zkus v sobě oživit ten správný hlad svého srdce po Bohu – pokrm je už připravený!

Zkusme si

Mladší / Starší:

Z krabiček od sirek (nebo jiných vhodných obalů) zkuste vytvořit celé město Kafarnaum (viz návod). Moře můžete nakreslit nebo udělat z modré látky či papíru, lodičku složte také z papíru nebo vyřežte z kůry. Pokud jste vytvořili Kafarnaum ve větším měřítku, můžete doplnit postavy Ježíše a zástupů (nakreslete je, vystříhněte a upevněte pomocí špejlí nebo roliček od papírových utěrek) Celou scénu si pak můžete znovu přečíst „v kulisách“.

Domeček z krabičky od sirek

Krabičku vybarvíme, postavíme na delší boční stranu a vystříhneme v přední stěně jedno okénko a dveře. Kdo je šikovný, může krabičku pootevřít, nastříhnout a složit i boční schodiště (viz obrázek). Domky můžeme spojit cestičkami ze sirek.

